

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
Інститут економіки та управління в нафтогазовому комплексі
Кафедра маркетингу і контролінгу

В.В. Гуменюк

СУЧАСНІ МОДЕЛІ І ТЕХНОЛОГІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Методичні вказівки

до вивчення дисципліни та самостійної роботи студентів

Івано-Франківськ

2017

1

УДК 33.002 (075.8)
ББК 65.290-2я73
Г94

Рецензент: І.В. Перезова, д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри маркетингу і контролінгу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Рекомендовано методичною радою університету

(протокол № від)

Гуменюк В.В.

Г94 Сучасні моделі і технології менеджменту: методичні вказівки до вивчення дисципліни та самостійної роботи студентів / В.В.Гуменюк. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017.– 16 с.

Методичні вказівки призначені для надання методичної допомоги студентам при опрацюванні навчальних матеріалів. Складені відповідно до робочої програми дисципліни «Сучасні моделі і технології менеджменту» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня магістр за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за спеціалізацією «Маркетингова діагностика та управлінський консалтинг у підприємстві».

УДК 33.002 (075.8)
ББК 65.290-2я73

Завідувач кафедри маркетингу і контролінгу	І. В. Перезова
Член експертно-рецензійної комісії університету	С.А. Побігун
Нормоконтролер	Г. Я. Онуфрик
Інженер I категорії	Л. З. Костюк

© Гуменюк В.В., 2017
© Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу, 2017

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Мета та результати навчання	5
2. Зміст лекційних занять	7
3. Зміст практичних занять.....	9
4. Рекомендації до вивчення основних тем	10
5. Перелік питань для підготовки до заліку	13
6. Перелік рекомендованих джерел	15

ВСТУП

У процесі структурно-інституційної трансформації національної економіки висуваються нові вимоги до менеджменту, зумовлені чинниками активізації конкуренції, динамічності ринкових процесів, масового поширення інноваційних технологій, зростання темпів глобалізації економіки, еволюції механізму державного регулювання економічних процесів. Сучасний менеджмент пов'язаний з процесом інтелектуалізації економічних систем і водночас орієнтований на ефективне залучення і використання людського капіталу.

В умовах постіндустріального розвитку досягнення успіху в конкурентній боротьбі залежить від якості управління, а ефективне вирішення стратегічних і тактичних завдань організації потребує залучення висококваліфікованих фахівців. Ефективна адаптація організації до змін ринкового середовища неможлива без інтелектуалізації управління, що передбачає використання сучасних моделей і технологій менеджменту.

В умовах європейської інтеграції національної економіки, геополітичних ризиків для України, тенденцій глобалізації міжнародної торгівлі, для забезпечення конкурентного прориву українських підприємств на світовому ринку товарів і послуг, виникає необхідність підготовки управлінських кадрів нової генерації, здатних реалізувати сучасні підходи в менеджменті, розробляти власні варіанти управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності функціонування організацій, розвитку ефективної конкуренції орієнтованої на цінність споживача.

Навчальний курс «Сучасні моделі і технології менеджменту» орієнтований на створення можливостей оволодіння і використання основних методів, інструментів, механізмів управління і дає змогу студентам отримати поглиблені теоретичні та практичні знання для виконання управлінських, організаційних, консультаційних функцій менеджера.

1 . МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій з сучасних технологій менеджменту і моделювання управлінських процесів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- використання інструментарію стратегічного менеджменту;
- розробляти сценарії планових організаційних змін;
- здійснювати комплексну оцінку ефективності менеджменту;
- аргументувати пропозиції щодо впровадження сучасних технологій менеджменту;
- обирати найбільш придатні моделі менеджменту для обґрунтування шляхів розв'язання управлінських завдань ;
- використовувати інформаційні технології в процесі аналізу і моделювання управлінських процесів.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність аналізувати управлінські проблеми;
- застосувати процесний, системний та ситуаційний підходи;
- здатність аналізувати причинно-наслідкові зв'язки.

фахових:

- спроможність володіти професійною термінологією менеджменту;
- здатність оперувати методологічним інструментарієм менеджменту;
- здатність проводити моніторинг мікро- та макросередовища організації;
- здатність аналізувати управлінські ситуації;

- здатність демонструвати знання сучасних адаптивних технологій менеджменту;
- здатність аналізувати бізнес процеси в системі менеджменту організації;
- здатність реалізувати професійну компетентність щодо потенціалу застосування сучасних технологій аутсорсингу й аутстафінгу.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

- демонструвати здатність генерувати нові ідеї, розробляти обґрунтовані управлінські рішення;
- демонструвати вміння розробляти заходи з підвищення ефективності менеджменту.
- демонструвати практичні навички застосовувати сучасні моделі і технології менеджменту.

2 ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

В таблиці 2.1 наведено тематичний план лекційних занять дисципліни «Сучасні моделі і технології менеджменту».

Таблиця 2.1

Тематичний план лекційних занять навчальної дисципліни «Сучасні моделі і технології менеджменту»

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст
М 1	Сучасні моделі і технології менеджменту
ЗМ1	Сучасні моделі менеджменту
Т 1.1	Сучасна парадигма менеджменту 1. Концептуальні підходи до розкриття понятійно-категоріального апарату менеджменту. 2. Еволюція теоретико-методологічних засад менеджменту. 3. Становлення нової парадигми менеджменту.
Т 1.2	Моделі стратегічного менеджменту 1. Порівняльний аналіз моделей менеджменту 2. Методологічний інструментарій стратегічних досліджень у менеджменті. 3. Моделі стратегічного планування
Т 1.3	Моделі управління змінами 1. Поняття, класифікація, моделювання змін. 2. Причинно-наслідкові зв'язки. Модель Ішікави. 3. Модель планових організаційних змін.
Т 1.4	Моделювання прийняття управлінських рішень 1. Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. 2. Сучасні моделі прийняття рішень. 3. Стимулювання прийняття рішень. Модель Врума-Джаго
Т.1.5.	Методологічні засади оцінювання ефективності менеджменту 1. Поняття ефективності менеджменту. 2. Моделі оцінювання ефективності управління. 3. Напрями підвищення ефективності менеджменту.

**Тематичний план лекційних занять навчальної дисципліни
«Сучасні моделі і технології менеджменту»**

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст
ЗМ2	Сучасні технології менеджменту
Т 2.1	Менеджмент бізнес-процесів 1. Моделювання бізнес-процесів 2. Технологія ідентифікації системи бізнес-процесів 3. Реалізація процесного підходу в менеджменті
Т 2.2	Адаптивні технології менеджменту 1. Технологія TQM. 2. Концепція реінжинірингу. 3. Управлінський зміст бенчмаркінгу.
Т 2.3	Аутсорсинг в теорії і практиці менеджменту 1. Економічна природа аутсорсингу 2. Процес аутсорсингу 3. Сучасна практика та механізм реалізації аутсорсингу
Т 3.4	Аутстафінг в системі технологій менеджменту 1. Поняття аутстафінгу та його управлінське значення. 2. Інституційний механізм аутстафінгу 3. Тенденції і перспективи розвитку аутстафінгу

3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

В таблиці 3.1 наведено назви основних тем, які розглядаються на практичних заняттях

Таблиця 3.1

Зміст практичних занять дисципліни «Сучасні моделі і технології менеджменту»

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять
М 1	Сучасні моделі і технології менеджменту
ЗМ1	Сучасні моделі менеджменту
П 1.1	Сучасна парадигма менеджменту
П 1.2	Моделі стратегічного менеджменту
П 1.3	Моделі управління змінами
П 1.4	Моделювання прийняття управлінських рішень
П 1.5	Методологічні засади оцінювання ефективності менеджменту
ЗМ2	Сучасні технології менеджменту
П 2.1	Менеджмент бізнес-процесів
П 2.2	Адаптивні технології менеджменту
П 2.3	Аутсорсинг в теорії і практиці менеджменту
П 2.4	Аутстафінг в системі технологій менеджменту

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ОСНОВНИХ ТЕМ

Тема 1. Сучасна парадигма менеджменту

Питання для обговорення:

1. Еволюція концептуальних підходів до визначення поняття менеджмент;
2. Основні етапи становлення менеджменту.
3. Тенденції розвитку менеджменту в нових ціннісно орієнтованих умовах;
4. Передумови парадигмальних зрушень в менеджменті українських підприємств.
5. Модель менеджменту 3.0: аналіз ключових положень та зв'язок з практикою.

Рекомендована література: 6.1.1; 6.1.2; 6.4.3; 6.5.2

Тема 2. Моделі стратегічного менеджменту

1. Моделі менеджменту країн ЄС.
2. Американська та Японська моделі менеджменту
3. Сучасна практика застосування класичних моделей стратегічного аналізу (SWOT –аналіз; STEP-аналіз, модель BCG, модель GE / McKinsey модель Shell / DPM)
4. Моделі стратегічного планування (модель «стратегічної прогаліни»; модель стратегічного планування, що базується на врахуванні ринкових переваг; модель стратегічного планування, орієнтована на створення та підтримку конкурентоспроможності підприємства); Модель стратегічного планування, орієнтована на створення позитивного іміджу; модель стратегічного планування, що враховує розмір підприємства.

Рекомендована література: 6.1.1; 6.1.2; 6.4.2; 6.3.3

Тема 3. Моделі управління змінами

1. Поняття, класифікація, моделювання змін.
2. Причинно-наслідкові зв'язки.
3. Модель Ішікави.
4. Модель планових організаційних змін.

Рекомендована література: 6.1.1

Тема 4. Моделювання прийняття управлінських рішень

1. Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень.
2. Сучасні моделі прийняття рішень.
3. Стимулювання прийняття рішень.
4. Модель Врума-Джаго.

Рекомендована література: 6.1.1; 6.1.2.

Тема 5. Методологічні засади оцінювання ефективності менеджменту

1. Поняття ефективності менеджменту.
2. Моделі оцінювання ефективності управління.
3. Напрями підвищення ефективності менеджменту.

Рекомендована література: 6.1.2.

Тема 6. Менеджмент бізнес-процесів

1. Моделювання бізнес-процесів.
2. Технологія ідентифікації системи бізнес-процесів.
3. Реалізація процесного підходу в менеджменті.

Рекомендована література: 6.1.1; 6.1.2; 6.4.2.

Тема 7. Адаптивні технології менеджменту

1. Технологія TQM.

2. Концепція реінжинірингу.
3. Управлінський зміст бенчмаркінгу.

Рекомендована література: 6.1.1; 6.1.3.

Тема 8. Аутсорсинг в теорії і практиці менеджменту

1. Економічна природа аутсорсингу
2. Процес аутсорсингу
3. Сучасна практика та механізм реалізації аутсорсингу.

Рекомендована література: 6.2.1; 6.3.1; 6.4.1.

Тема 9. Аутстафінг в системі технологій менеджменту

1. Поняття аутстафінгу та його управлінське значення.
2. Інституційний механізм аутстафінгу.
3. Тенденції і перспективи розвитку аутстафінгу.

Рекомендована література: 6.4.1; 6.5.1; 6.5.3.

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Еволюція концептуальних підходів до визначення поняття менеджмент;
2. Основні етапи становлення менеджменту.
3. Тенденції розвитку менеджменту в нових ціннісно орієнтованих умовах;
4. Передумови парадигмальних зрушень в менеджменті українських підприємств.
5. Модель менеджменту 3.0: аналіз ключових положень та зв'язок з практикою.
6. Моделі менеджменту країн ЄС.
7. Американська та Японська моделі менеджменту
8. Сучасна практика застосування класичних моделей стратегічного аналізу.
9. SWOT –аналіз.
10. STEP-аналіз.
11. Модель BCG.
12. Модель GE / McKinsey.
13. Модель Shell / DPM).
14. Модель «стратегічної прогалини».
15. Модель стратегічного планування, що базується на врахуванні ринкових переваг.
16. Модель стратегічного планування, орієнтована на створення та підтримку конкурентоспроможності підприємства.
17. Модель стратегічного планування, орієнтована на створення позитивного іміджу.
18. Модель стратегічного планування, що враховує розмір підприємства.
19. Поняття, класифікація, моделювання змін.
20. Причинно-наслідкові зв'язки.
21. Модель Ішікави.
22. Модель планових організаційних змін.

- 23.Класифікація методів обґрунтування
- 24.управлінських рішень.
- 25.Сучасні моделі прийняття рішень.
- 26.Стимулювання прийняття рішень.
- 27.Модель Врума-Джаго.**
- 28.Поняття ефективності менеджменту.
- 29.Моделі оцінювання ефективності управління.
- 30.Напрями підвищення ефективності менеджменту.
- 31.Моделювання бізнес-процесів.
- 32.Технологія ідентифікації системи бізнес-процесів.
- 33.Реалізація процесного підходу в менеджменті.
- 34.Технологія TQM.
- 35.Концепція реінжинірингу.
- 36.Управлінський зміст бенчмаркінгу.
- 37.Економічна природа аутсорсингу.
- 38.Процес аутсорсингу.
- 39.Сучасна практика та механізм реалізації аутсорсингу.
- 40.Поняття аутстафінгу та його управлінське значення.
- 41.Інституційний механізм аутстафінгу.
- 42.Тенденції і перспективи розвитку аутстафінгу.

6. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

6.1. Основна література

6.1.1. Дафт Р. Менеджмент. 6-е изд. [пер. с англ.] / Ричард Дафт.– СПб.: Питер, 2006. – 864 с.

6.1.2. Друкер П. Энциклопедия менеджмента [пер. с англ.] / Питер Друкер. – М. Издательский дом «Вильямс», 2004. – 432 с.

6.1.3. Федулова Л. І. Сучасні концепції менеджменту : навч. посібник / Л.І. Федулова, Н.І. Гавловська, О.В. Декалюк та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 536 с

6.2. Додаткова література

6.2.1 Курбанов А.Х. Аутсорсинг: история, методология, практика: монография / А.Х. Курбанов, В.А. Плотников. – М.: ИНФРА-М, 2012. – 112 с.

6.2.2. Лук`яненко Д.Г.Парадигма креативного менеджменту в глобальній економіці / за заг. ред. д.е.н., проф. Д. Г. Лук`яненка. - К.: ДВНЗ "КНЕУ", 2016. - 231 с.

6.2.3. Шевцова Г.З. Синергетичний менеджмент підприємств: монографія / Г. З. Шевцова ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Київ : [б. в.], 2016. – 453 с.

6.3. Література та методичне забезпечення практичних занять

4.3.1. Бравар Ж.-Л. Эффективный аутсорсинг: понимание, планирование и использование успешных аутсорсинговых отношений / Жан-Луи Бравар, Р. Морган, В. А. Денисов. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. – 251 с.

6.3.2. Пирсон Б. МВА в кармане: Практическое руководство по развитию ключевых навыков управления [пер. с англ.] / Барри Пирсон, Нил Томас. – М.: Альпина Паблицер, 2013. – 334 с.

6.3.3. Пивоваров С.Э. Сравнительный менеджмент: учебник, 2-е изд. / С.Э. Пивоваров, И.Л. Максимцев. – СПб.: Питер, 2008. – 480 с.

6.4. Література та методичне забезпечення самостійної роботи

6.4.1. Аникин Б. А. Аутсорсинг и аутстаффинг: высокие технологии менеджмента : учеб. пособие / Б. А. Аникин, И. Л. Рудая. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 288 с.

6.4.2. Русецкая О.В. Технологии административного менеджмента: учеб. пособие / О.В. Русецкая. – СПб.: СПбГУЭФ, 2010. – 126 с.

6.4.3. Appelo J. Managing for Happiness: Games, Tools, and Practices to Motivate Any Team / Jurgen Appelo. – New York.: John Wiley & Sons, 2016. – 304 p.

4.5. Інформаційні ресурси в Інтернеті

6.5.1. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>

6.5.2. Management 3.0 Employee Engagement Exercises [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://management30.com/>

6.5.3. Useful materials for managers. The International Facility Management Association (IFMA) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifma.org/publications>.